

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878
Datum van uitgave: 17-3-2026 Datum herziening: 17-3-2026 Vervangt versie van: 5-10-2021 Versie: 2.0

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1. Productidentificatie

Productvorm : Mengsel
Handelsnaam : WS Steenlijm, 15 kg

1.2. Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

1.2.1. Relevant geïdentificeerd gebruik

Hoofdgebruikscategorie : Beroepsmatig gebruik, Consumentengebruik
Gebruik van de stof of het mengsel : Bouwmaterialen

1.2.2. Ontraden gebruik

Geen aanvullende informatie beschikbaar

1.3. Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Leverancier

WS Products B.V.
Admiraal Helfrichweg 5
2315 VC Leiden
The Netherlands
T +31 (0)6 53 71 37 96
info@wsproducts.nl www.wsproducts.nl

1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen

Noodnummer : +31 (0)6 53 71 37 96
Working days: 8:00 a.m. - 16:00 p.m. or mail to info@wsproducts.nl

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1. Indeling van de stof of het mengsel

Indeling conform Verordening (EG) Nr. 1272/2008 [CLP]

Skin Irrit. 2 H315
Eye Dam. 1 H318
STOT SE 3 H335
Volledige tekst van gevaarsindelingen, H- en EUH zinnen: zie sectie 16

Nadelige fysisch-chemische, gezondheids- en milieueffecten

Opstuiwend stof van droge mortel kan irritatie van de ademhalingswegen veroorzaken. Wanneer cement/bindmiddel met water in contact komt of vochtig wordt, ontstaat een sterk alkalische oplossing. Vanwege de hoge alkaliteit kunnen vochtige cementsoorten/bindmiddelen huid- en oogirritaties veroorzaken. Bijvoorbeeld wanneer de knieën in contact komen met vochtige specie, zelfs wanneer een lange broek wordt gedragen. Deze huidaanandoeningen ontwikkelen zich zonder dat aanvankelijk pijn ervaren wordt.

2.2. Etiketteringselementen

Etikettering conform Verordening (EG) Nr. 1272/2008 [CLP]

Gevarenpictogrammen (CLP) :

GHS05

GHS07

Signaalwoord (CLP) : Gevaar
Bevat : Portlandcement

Gevarenaanduidingen (CLP) : H315 - Veroorzaakt huidirritatie.

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

Veiligheidsaanbevelingen (CLP)

- H318 - Veroorzaakt ernstig oogletsel.
- H335 - Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
- : P102 - Buiten het bereik van kinderen houden.
- P261 - Inademing van stof vermijden.
- P280 - Draag beschermende handschoenen, beschermende kleding, oogbescherming, gelaatsbescherming.
- P302+P352 - BIJ CONTACT MET DE HUID: met veel water en zeep wassen.
- P304+P340 - NA INADEMING: de persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.
- P305+P351+P338+P310 - BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Onmiddellijk arts, een ANTIGIFCENTRUM raadplegen.
- P501 - Inhoud en verpakking afvoeren naar een goedgekeurde afvalverwijderingsinstallatie.
- : Bij juiste, droge opslag minstens 12 maanden tot na productiedatum chromaatarm.

Extra zinnen

2.3. Andere gevaren

- Andere gevaren die niet in een indeling resulteren : Het product bevat een chromaat-reductiemiddel, waardoor het gehalte aan in water oplosbaar chroom(VI) minder dan 0,0002 % bedraagt. Bij een niet passende opslag (binnendringen van vocht) of te lange opslag kan het bevattende chromaat-reductiemiddel zijn werking echter voortijdig verliezen en kan er een sensibiliserende werking van het cement/bindmiddel bij huidcontact ontstaan (H317 of EUH203).

Bevat geen PBT- en/of zPzB-stoffen $\geq 0,1\%$ beoordeeld in overeenstemming met REACH bijlage XIII

Component

Stof(fen) voldoen niet aan de PBT-criteria van REACH-verordening, in overeenstemming met bijlage XIII	Portlandcement (65997-15-1), quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)
Stof(fen) voldoen niet aan de zPzB-criteria van REACH-verordening, in overeenstemming met bijlage XIII	Portlandcement (65997-15-1), quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

Het mengsel bevat geen stoffen die zijn opgenomen in de lijst die is opgesteld volgens artikel 59, lid 1 van REACH voor het hebben van hormoonontregelende eigenschappen, of een of meer stoffen die zijn geïdentificeerd als het hebben van hormoonontregelende eigenschappen volgens de criteria bepaald in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/2100 van de Commissie of Verordening (EU) 2018/605 van de Commissie, met een concentratie van groter dan of gelijk aan 0.1%.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.2. Mengsels

Naam	Productidentificatie	%	Indeling conform Verordening (EG) Nr. 1272/2008 [CLP]
quartz, conc respirable crystalline silica<1% stof waarvoor binnen de Gemeenschap een blootstellingsgrens op de werkvloer geldt	CAS-Nr: 14808-60-7 EG-Nr: 238-878-4	40 - 80	Niet ingedeeld
Portlandcement	CAS-Nr: 65997-15-1 EG-Nr: 266-043-4	20 - 50	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335

Volledige tekst van H- en EUH-zinnen: zie sectie 16

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

- EHBO algemeen : Beschermingsuitrusting voor hulpdiensten. Niet nodig.
- EHBO na inademing : Bij irritatie of hoest: De getroffen persoon uit de verontreinigde omgeving verwijderen en in de buitenlucht brengen. Bij onwel voelen een arts raadplegen.

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

EHBO na contact met de huid	: De huid afspoelen en vervolgens wassen met overvloedig water en zeep. Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.
EHBO na contact met de ogen	: Onmiddellijk 15 min. met veel water spoelen. Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen. Een arts raadplegen.
EHBO na opname door de mond	: Niet laten braken. Mond met water spoelen. Veel water laten drinken. Een arts raadplegen.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Symptomen/effecten na inademing	: Inademing kan irritatie, hoest, kortademigheid veroorzaken.
Symptomen/effecten na contact met de huid	: Kan bij herhaald of langdurig contact huidirritatie veroorzaken.
Symptomen/effecten na contact met de ogen	: Kan ernstige irritatie veroorzaken. Gevaar voor blijvend ernstig oogletsel als het product niet snel wordt verwijderd.

4.3. Vermelding van eventueel noodzakelijke onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Symptomatische behandeling.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1. Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen	: brandt niet. Blusmiddelen aanpassen aan omgeving.
Ongeschikte blusmiddelen	: sterke waterstraal.

5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Brandgevaar	: Niet brandbaar. Niet oxiderend.
Explosiegevaar	: Het product is niet explosief.

5.3. Advies voor brandweelieden

Blusinstructies	: Geen specifieke blusinstructies vereist.
-----------------	--

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

6.1.1. Voor andere personen dan de hulpdiensten

Beschermingsmiddelen	: Draag een aanbevolen persoonlijke veiligheidsuitrusting. Zie Rubriek 8. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel. Zie Rubriek 7.
Maatregelen tegen stof	: Bij stofwolkvorming: boven de wind blijven.

6.1.2. Voor de hulpdiensten

Beschermingsmiddelen	: De nodige persoonlijke beschermingsuitrusting gebruiken. Ademhalingsapparaat alleen vereist bij stofvorming.
----------------------	--

6.2. Milieuvorzorgsmaatregelen

Voorkom dat het in de riolering of het oppervlaktewater terechtkomt.

6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Reinigingsmethodes	: Mechanisch verzamelen (door bijeen te vegen of op te scheppen) en in een geschikte container doen voor verwijdering. Gebruik geen perslucht voor het reinigen.
--------------------	--

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

Zie voor nadere informatie paragraaf 8: "Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming". Zie voor nadere informatie paragraaf 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Extra gevaren bij verwerking	: Wordt in normale gebruiksomstandigheden niet geacht een ernstig risico met zich mee te brengen.
------------------------------	---

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel	: Zorg voor voldoende ventilatie om stof- en/of dampconcentraties tot een minimum te beperken. De nodige persoonlijke beschermingsuitrusting gebruiken. Bij het gebruik van een open mengbak: Verminderen van de vervuiling door stof door passende verwerking.
Hygiënische maatregelen	: Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product. Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Technische maatregelen	: Vereist geen specifieke of bijzondere technische maatregelen.
Opslagvoorwaarden	: Opslaan in een droge, afgeschermdede ruimte om contact met vocht te vermijden. In de oorspronkelijke verpakking opslaan. Niet bewaren in aluminium, gegalvaniseerde of andere vaten die gevoelig zijn voor corrosie.
Verpakkingsmateriaal	: Bij cement dat volgens de voorschriften (zie Rubriek 15) is behandeld met een Cr(VI)-reductiemiddel zal de effectiviteit van het reductiemiddel na verloop van tijd afnemen. Daarom zijn de maximale bewaartijden op de verpakking vermeld. Binnen deze periode blijft het gehalte oplosbaar chromaat (VI) onder 0,0002% (bepaling volgens EN 196-10). Volg de aanwijzingen van de fabrikant met betrekking tot de juiste opslag om de effectiviteit van het toegevoegde reductiemiddel te garanderen.

7.3. Specifiek eindgebruik

Volg de gebruiksaanwijzingen (zie technisch informatieblad).

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1. Controleparameters

8.1.1 Nationale beroepsmatige blootstellingswaarden en biologische grenswaarden

WS Steenlijm, 15 kg

Duitsland - Beroepsmatige blootstellingslimieten (TRGS 900)

Lokale naam	Allgemeiner Staubgrenzwert - Alveolengängige/Einatembare Fraktion
AGW (OEL TWA)	1,25 mg/m ³ (A) 10 mg/m ³ (E)
Begrenzende factor maximumblootstelling	(A): 2(II)
Opmerking	AGS - Ausschuss für Gefahrstoffe; DFG - Senatskommission zur Prüfung gesundheitsschädlicher Arbeitsstoffe der DFG (MAK-Kommission); Y - Ein Risiko der Fruchtschädigung braucht bei Einhaltung des Arbeitsplatzgrenzwertes und des biologischen Grenzwertes (BGW) nicht befürchtet zu werden
Referentie Wetgeving	TRGS900

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

EU - Indicatieve Beroepsmatige blootstellingslimiet (IOEL)

Lokale naam	Silica crystalline (Quartz)
IOEL TWA	0,05 mg/m ³ (respirable dust)
Opmerking	(Year of adoption 2003)
Referentie Wetgeving	SCOEL Recommendations

EU - Bindende grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling (BOEL)

Lokale naam	Respirable crystalline silica dust
BOEL TWA	0,1 mg/m ³ (Respirable fraction)
Referentie Wetgeving	DIRECTIVE (EU) 2019/130 (amending Directive 2004/37/EC)

Nederland - Beroepsmatige blootstellingslimieten

Lokale naam	Respirabel kristallijn silicastof: – kwarts
TGG-8u (OEL TWA)	0,075 mg/m ³ (Respirabele fractie)

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

	0,03 ppm (respirabele fractie)
Opmerking	Kankerverwekkende stof
Referentie Wetgeving	Arbeidsomstandighedenregeling 2026

8.1.2. Aanbevolen monitoringprocedures

Geen aanvullende informatie beschikbaar

8.1.3. Gevormde Luchtvervuilende stoffen

Geen aanvullende informatie beschikbaar

8.1.4. DNEL en PNEC

Geen aanvullende informatie beschikbaar

8.1.5. Control banding

Geen aanvullende informatie beschikbaar

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling

8.2.1. Passende technische maatregelen

Passende technische maatregelen:

Zorg voor voldoende ventilatie om stofconcentraties tot een minimum te beperken.

8.2.2. Persoonlijke beschermingsmiddelen

Persoonlijke beschermingsuitrusting:

Draag een aanbevolen persoonlijke veiligheidsuitrusting.

Symbo(o)(en) voor persoonlijke beschermingsmiddelen:

8.2.2.1. Bescherming van de ogen en het gezicht

Bescherming van de ogen:

Bij stofontwikkeling: beschermende bril. Gebruik een oogbescherming volgens EN 166 die ontworpen is om te beschermen tegen stofdeeltjes

8.2.2.2. Bescherming van de huid

Huid en lichaam bescherming:

Huidbeschermingsprogramma opvolgen. In 't bijzonder na de werkzaamheden huidverzorgingsproducten gebruiken.

Bescherming van de handen:

Waterdichte, slijtage- en alkali-bestendige veiligheidshandschoenen dragen. Onderzoeken hebben aangetoond, dat met nitril geïmpregneerde katoenen handschoenen (laagdikte ca. 0,15 mm) over een tijdsduur van 480 minuten voldoende bescherming bieden.

Andere Huidbescherming

Materiaalkeuze beschermende kleding:

Beschermende kleding met lange mouwen. Ondoorlatende schoenen dragen

8.2.2.3. Bescherming van de ademhalingswegen

Bescherming van de ademhalingswegen:

Bij ontoereikende ventilatie een geschikt ademhalingsapparaat gebruiken. (FFP1). (FFP2). (FFP3). Filterend halfgelaatsmasker (DIN EN 149)

8.2.2.4. Thermische gevaren

Geen aanvullende informatie beschikbaar

8.2.3. Beheersing van milieublootstelling

Beheersing van milieublootstelling:

Voorkom of beperk het vrijkomen of verspreiden van stofdeeltjes. Hevige stofvorming, dat een speciaal controlesysteem vereist voor de emissie van stofdeeltjes. Het niet-geneutraliseerde product kan vanwege de alkaliteit gevaarlijk zijn voor waterorganismen. Niet in het riool of in waterlopen terecht laten komen.

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

Beperking van de blootstelling van de consument:

De stof is niet geklassificeerd als gevaarlijk voor de mens of voor het milieu. Het is niet PBT of vPvB zodat geen blootstellings beoordeling of karakterisering van het risico is vereist. Voor werken waar een interventie van werkers is vereist, moet de stof behandeld worden in overeenstemming met goede industriële hygiëne en veiligheidsprocedures.

Overige informatie:

De handen en andere blootgestelde delen wassen met zachte zeep en water, alvorens te eten, drinken, roken of het werk te verlaten.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Fysische toestand	: Vast
Kleur	: Grijs.
Voorkomen	: Kristallijn poeder.
Geur	: Reukloos.
Geurdrempelwaarde	: Niet beschikbaar
Smeltpunt	: > 1250 °C
Vriespunt	: Niet beschikbaar
Kookpunt	: Niet beschikbaar
Ontvlambaarheid	: Niet beschikbaar
Ontploffingseigenschappen	: Niet explosief.
Oxiderende eigenschappen	: Niet oxiderend.
Laagste explosiegrenswaarde	: Niet van toepassing
Bovenste explosiegrenswaarde	: Niet van toepassing
Vlampunt	: Niet van toepassing
Zelfontbrandingstemperatuur	: Niet van toepassing
Ontledingstemperatuur	: Niet beschikbaar
pH	: 11,5 – 12,5
pH concentratie van de oplossing	: ≈ 10 %
Viscositeit, kinematisch	: Niet van toepassing
Oplosbaarheid	: Water: < 3 g/l
Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water (Log Kow)	: Niet beschikbaar
Dampspanning	: Niet beschikbaar
Dampdruk bij 50°C	: Niet beschikbaar
Dichtheid	: Niet beschikbaar
Relatieve dichtheid	: Niet beschikbaar
Relatieve dampdichtheid bij 20°C	: Niet van toepassing
Deeltjesgrootte	: Niet beschikbaar

9.2. Overige informatie

9.2.1. Informatie inzake fysische gevarenklassen

Geen aanvullende informatie beschikbaar

9.2.2. Andere veiligheidskenmerken

Bulk dichtheid : 700 – 1600 kg/m³

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1. Reactiviteit

Reageert in contact met water.

10.2. Chemische stabiliteit

Stabiel onder normale omstandigheden.

10.3. Mogelijke gevaarlijke reacties

Geen gevaarlijke reacties bekend onder normale gebruiksomstandigheden.

10.4. Te vermijden omstandigheden

Houd de verpakking goed gesloten om vochtabsorptie te vermijden. Geen verpakkingen van aluminium, zink of tin gebruiken.

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

10.5. Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Reageert met (sommige) zuren. Reageert met (sommige) metalen en metaalverbindingen. Vermijd aluminium, magnesium en zink. ammoniumzouten.

10.6. Gevaarlijke ontledingsproducten

Onder normale opslag- en gebruiksvoorwaarden zullen er geen gevaarlijke ontledingsproducten ontstaan.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1. Informatie over gevarenklassen als omschreven in Verordening (EG) nr. 1272/2008

Acute toxiciteit (oraal)	: Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)
Acute toxiciteit (dermaal)	: Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)
Acute toxiciteit (inhalatie)	: Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)
Huidcorrosie/-irritatie	: Cement veroorzaakt irritatie van de huid en slijmvliezen. Droog cement in contact met een vochtige huid of huid in contact met vochtig of nat cement kan tot verschillende irritatie- en ontstekingsreacties van de huid leiden, bijv. rood worden en scheurvorming. Langdurig contact in verband met mechanische slijtage kan tot ernstige huidletsels leiden. Referentie: (4) en ervaringen aan de mens pH: 11,5 – 12,5

Portlandcement (65997-15-1)

pH	11 – 13,5 (20 °C)
----	-------------------

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

pH	6 – 7
----	-------

Ernstig oogletsel/oogirritatie : In de in-vitro-test vertoonde portlandcementklinker (hoofdcomponent van cement) verschillend sterke effecten op het hoornvlies. De berekende „irritation index“ bedraagt 128. Een direct contact met cement kan tot hoornvliesletsels leiden, enerzijds door het mechanische inwerken en anderzijds door een directe of latere irritatie of ontsteking. Direct contact met grotere hoeveelheden droog cement of spatten van vochtig cement kan gevolgen hebben, die van een matige oogirritatie (bijv. hoornvlies- of ooglidontsteking) tot ernstige oogletsels en blindheid reiken. Referentie: (11), (12) en ervaringen aan de mens
pH: 11,5 – 12,5

Portlandcement (65997-15-1)

pH	11 – 13,5 (20 °C)
----	-------------------

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

pH	6 – 7
----	-------

Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid : Sommige personen kunnen eczeem ontwikkelen bij blootstelling aan nat cement, veroorzaakt door een immunologische reactie op oplosbaar Cr(VI), wat allergische contactdermatitis veroorzaakt. De reactie kan zich in verschillende vormen voordoen, variërend van een milde uitslag tot ernstige dermatitis. Als het cement een oplosbaar Cr(VI)-reducerend middel bevat en zolang de aangegeven effectiviteitsperiode van chromaatreductie niet wordt overschreden, wordt geen allergene sensibiliserende werking verwacht en is een etikettering met H317 niet noodzakelijk. Bibliografie: (5), (13), (18), (19)

Mutageniteit in geslachtscellen : Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)

Carcinogeniteit : Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

IARC-groep	1 - Kankerverwekkend voor de mens
------------	-----------------------------------

Giftigheid voor de voortplanting : Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

STOT bij eenmalige blootstelling : De blootstelling aan cementstof kan tot irritatie van de ademhalingsorganen (keel, hals, long) leiden. Hoesten, niezen en kortademigheid kunnen het gevolg zijn, wanneer de blootstelling boven de werkplekgrenswaarde ligt. Beroepsmatige blootstelling aan cementstof kan tot beperking van de ademhalingsfuncties leiden. Echter zijn er momenteel nog niet voldoende bevindingen, om de werking van verschillende doses te kunnen vaststellen. Referentie: (1)

Portlandcement (65997-15-1)

STOT bij eenmalige blootstelling : Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

STOT bij herhaalde blootstelling : Langdurige blootstelling aan inhaleerbare cementstof boven van het werkplekgrenswaarde kan tot hoesten, kortademigheid en chronisch belemmerende veranderingen van de luchtwegen leiden. Bij lage concentraties worden geen chronische effecten waargenomen. Op grond van de aanwezige gegevens gelden de criteria voor classificatie als niet vervuld. Referentie: (17)

Gevaar bij inademing : Niet ingedeeld (Niet van toepassing)

Portlandcement (65997-15-1)

Viscositeit, kinematisch : Niet van toepassing (vaste stof)

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

Viscositeit, kinematisch : Niet van toepassing (vaste stof)

11.2. Informatie over andere gevaren

11.2.1. Hormoonontregelende eigenschappen

Schadelijke effecten van die hormoonontregelende eigenschappen voor de gezondheid : Het mengsel bevat geen stoffen die zijn opgenomen in de lijst die is opgesteld volgens artikel 59, lid 1 van REACH voor het hebben van hormoonontregelende eigenschappen, of een of meer stoffen die zijn geïdentificeerd als het hebben van hormoonontregelende eigenschappen volgens de criteria bepaald in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/2100 van de Commissie of Verordening (EU) 2018/605 van de Commissie, met een concentratie van groter dan of gelijk aan 0.1%.

11.2.2. Overige informatie

Overige informatie : Het mortelmengsel is niet toxicologisch getest. De informatie over toxicologische effecten heeft betrekking op cement. Dit bestanddeel is de belangrijkste aanleiding voor de indeling en etikettering van dit mortelmengsel.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1. Toxiciteit

Gevaar voor het aquatisch milieu, (acuut) op korte termijn : Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)

Gevaar voor het aquatisch milieu, (chronisch) op lange termijn : Niet ingedeeld (Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan)

Portlandcement (65997-15-1)

LC50 - Vissen [1] : > 1000 mg/l (96 u, Pisces)

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

WS Steenlijm, 15 kg

Persistentie en afbreekbaarheid : Snel afbreekbaar

Portlandcement (65997-15-1)

Persistentie en afbreekbaarheid : Biologische afbreekbaarheid niet van toepassing.

Chemisch zuurstofverbruik (CZV) : Niet van toepassing (anorganisch)

ThZV : Niet van toepassing (anorganisch)

BZV (% van ThZV) : Niet van toepassing

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

Persistentie en afbreekbaarheid	Biologische afbreekbaarheid niet van toepassing, Geen (test)data beschikbaar over mobiliteit van de stof.
Chemisch zuurstofverbruik (CZV)	Niet van toepassing
ThZV	Niet van toepassing

12.3. Bioaccumulatie

Portlandcement (65997-15-1)

Bioaccumulatie	Geen gegevens beschikbaar over bioaccumulatie.
----------------	--

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

Bioaccumulatie	Geen gegevens beschikbaar over bioaccumulatie.
----------------	--

12.4. Mobiliteit in de bodem

Portlandcement (65997-15-1)

Oppervlaktespanning	Geen gegevens beschikbaar in de literatuur
Ecologie - bodem	Geen (test)data beschikbaar over mobiliteit van de stof.

quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

Oppervlaktespanning	Geen gegevens beschikbaar in de literatuur
Ecologie - bodem	Weinig vermogen tot mobiliteit in bodem.

12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Component

Stof(fen) voldoen niet aan de PBT-criteria van REACH-verordening, in overeenstemming met bijlage XIII	Portlandcement (65997-15-1), quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)
Stof(fen) voldoen niet aan de zPzB-criteria van REACH-verordening, in overeenstemming met bijlage XIII	Portlandcement (65997-15-1), quartz, conc respirable crystalline silica<1% (14808-60-7)

12.6. Hormoonontregelende eigenschappen

Schadelijke milieueffecten van die hormoonontregelende eigenschappen : Het mengsel bevat geen stoffen die zijn opgenomen in de lijst die is opgesteld volgens artikel 59, lid 1 van REACH voor het hebben van hormoonontregelende eigenschappen, of een of meer stoffen die zijn geïdentificeerd als het hebben van hormoonontregelende eigenschappen volgens de criteria bepaald in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/2100 van de Commissie of Verordening (EU) 2018/605 van de Commissie, met een concentratie van groter dan of gelijk aan 0.1%.

12.7. Andere schadelijke effecten

Geen aanvullende informatie beschikbaar

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

13.1. Afvalverwerkingsmethoden

Regionale wetgeving afval	: Afvalverwijdering conform de wettelijke bepalingen.
Afvalverwerkingsmethoden	: Het product mechanisch opruimen. Het product recycleren of op een veilige manier verwijderen.
Aanbevelingen voor afvalwaterverwijdering	: Niet in het riool of in waterlopen terecht laten komen.
Aanbevelingen voor afvoer van producten/verpakkingen	: De overgebleven inhoud verwijderen. Voer de grondig ontsmette verpakkingen af naar een erkend afvalverwerkingsbedrijf.

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

Aanvullende informatie	: Product - cement dat de maximale gebruiksdatum heeft overschreden Bij verwijdering verharden met water en verwijderen volgens de paragraaf "Product - na toevoeging van water, geharde staat". Product - ongebruikt residu of gemorst product in droge vorm. Bij verwijdering verharden met water en verwijderen volgens de paragraaf "Product - na toevoeging van water, geharde staat". Product - vloeibare slijbstoffen Laat uitharden, vermijd lozing in riolen, afvoersystemen of waterwegen en verwijder volgens de paragraaf "Product - na toevoeging van water, geharde staat". Product - na toevoeging van water, geharde staat Verwijderen volgens lokale wetgeving/voorschriften. Voorkom lozing in rioleringsystemen. Voer het uitgeharde product af onder EAK 17 09 04 – gemengd bouw- en sloopafval, met uitzondering van afval dat onder 17 09 01, 17 09 02 en 17 09 03 valt. Verpakking Verpakking volledig legen en behandelen volgens lokale wetgeving/voorschriften. Invoer EAC: 15 01 01 (Afval van papieren en kartonnen verpakkingen) of 15 01 02 (Afval van kunststof verpakkingen) of 15 01 05 (Afval van samengestelde verpakkingen).
Europese afvalstoffenlijst (LoW, EG 2000/532)	: 17 09 04 - niet onder 17 09 01, 17 09 02 en 17 09 03 vallend gemengd bouw- en sloopafval

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

Overeenkomstig met ADR / IMDG / IATA / ADN / RID

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.1. VN-nummer of ID-nummer				
Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN				
Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
14.3. Transportgevarenklasse(n)				
Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
14.4. Verpakkingsgroep				
Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
14.5. Milieugevaren				
Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Geen aanvullende informatie beschikbaar				

14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

Wegtransport

Niet van toepassing

Transport op open zee

Niet van toepassing

Luchttransport

Niet van toepassing

Transport op binnenlandse wateren

Niet van toepassing

Spoorwegvervoer

Niet van toepassing

14.7. Zeevervoer in bulk overeenkomstig IMO-instrumenten

Niet van toepassing

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1. Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

15.1.1. EU-voorschriften

REACH bijlage XVII (stoffen met beperkt gebruik)

Bevat geen stof(fen) opgenomen in REACH bijlage XVII (beperkingsvoorwaarden)

REACH bijlage XIV (lijst autorisatieplichtige stoffen)

Bevat geen stof(fen) opgenomen in REACH bijlage XIV (lijst autorisatieplichtige stoffen)

REACH kandidaatlijst (SVHC)

Bevat geen stof(fen) opgenomen in de REACH kandidatenlijst

PIC-verordening (voorafgaande geïnformeerde toestemming)

Bevat geen stoffen opgenomen in de PIC-lijst (Verordening EU 649/2012 inzake de invoer en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen)

POP-verordening (persistente organische verontreinigende stoffen)

Bevat geen stoffen opgenomen in de POP-lijst (Verordening EU 2019/1021 inzake organische verontreinigende stoffen)

Verordening Ozon (2024/590)

Bevat geen stoffen opgenomen in de lijst van ozonaantastende stoffen (Verordening EU 2024/590 inzake stoffen die de ozonlaag aantasten)

Verordening van de raad (EG) voor de beheersing van producten voor tweërlei gebruik

Bevat geen stof die valt onder de VERORDENING VAN DE RAAD (EG) voor de beheersing van producten voor tweërlei gebruik

Verordening precursoren voor explosieven (EU 2019/1148)

Bevat geen stoffen opgenomen in de lijst van precursoren voor explosieven (Verordening EU 2019/1148 inzake de marketing en het gebruik van precursoren van explosieven)

Verordening precursoren voor geneesmiddelen (EG 273/2004)

Bevat geen stoffen die zijn opgenomen in de lijst precursoren voor geneesmiddelen (Verordening EG 273/2004 inzake de productie en het in de handel brengen van bepaalde stoffen gebruikt bij de onwettige productie van verdovende middelen en psychotrope stoffen)

15.1.2. Nationale voorschriften

Duitsland

Beperkingen m.b.t. beroepswerkzaamheden : Houd u aan de beperkingen ten aanzien van Wet op de bescherming van jonge mensen in dienstverband (JArbSchG).

Houd u aan de beperkingen ten aanzien van Wet op de bescherming van werkende moeders (MuSchG).

Nationale regels en aanbevelingen : TRGS 400: Risico-evaluatie van Activiteiten waarbij Gevaarlijke Stoffen betrokken zijn.
TRGS 401: Risico als gevolg van contact met de huid - identificatie, beoordeling, maatregelen.

TRGS 402: Risicobepaling en -evaluatie van activiteiten waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn: blootstelling door inademing.

TRGS 504: Activiteiten met blootstelling aan stof (type A en E).

TRGS 900: Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling.

GISCODE : ZP1 - cementhoudende producten, chrommatarm.

Waterbedreigingsklasse (WGK) : WGK 1, zwak waterbedreigend (Indeling conform AwsV, bijlage 1).

Opslagklasse (LGK, TRGS 510) : LGK 13 - Niet-brandbare vaste stoffen.

Nederland

ABM categorie : Z(2) - afbreekbare stoffen met gevaarlijke eigenschappen voor mens en milieu (carcinogeniteit/ mutageniteit/ reprotoxiciteit/bioaccumulerend vermogen of toxiciteit)

SZW-lijst van kankerverwekkende stoffen : Portlandcement, quartz, conc respirable crystalline silica < 1% zijn aanwezig

SZW-lijst van mutagene stoffen : Portlandcement is aanwezig

SZW-lijst van reprotoxische stoffen – Borstvoeding : Geen van de bestanddelen zijn aanwezig

SZW-lijst van reprotoxische stoffen – Vruchtbaarheid : Geen van de bestanddelen zijn aanwezig

SZW-lijst van reprotoxische stoffen – Ontwikkeling : Geen van de bestanddelen zijn aanwezig

15.2. Chemischeveiligheidsbeoordeling

Geen aanvullende informatie beschikbaar

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

RUBRIEK 16: Overige informatie

Vermelding van wijzigingen:

Alle rubrieken zijn gewijzigd in vergelijking met de vorige versie.

Afkortingen en acroniemen:

ADR	Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg
ATE	Acute toxiciteitsschatting
CLP	Verordening betreffende indeling, etikettering en verpakking; Verordening (EG) nr. 1272/2008
DMEL	Afgeleide dosis met minimaal effect
DNEL	Afgeleide dosis zonder effect
LOAEL	Laagste dosis of concentratie waarbij een schadelijk effect werd vastgesteld
EG-Nr	Europese commissie Nummer
IATA	Internationale Luchtvervoersvereniging
IMDG	Internationale Code voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over zee
LC50	Concentratie die bij 50 % van een testpopulatie tot de dood leidt
LD50	Dosis die bij 50 % van een testpopulatie tot de dood leidt (mediaan letale dosis)
NOAEC	Concentratie waarbij geen schadelijk effect werd vastgesteld
NOAEL	Dosis of concentratie waarbij geen schadelijk effect werd vastgesteld
NOEC	Concentratie zonder waargenomen effecten
PBT	Persistente, bioaccumulerende en toxische stof
PNEC	Voorspelde concentratie(s) zonder effect
RID	Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen
TRGS	Technische maatregelen voor gevaarlijke stoffen
VOS	Vluchtige organische stoffen
WGK	Watergevaarsklasse
zPzB	Zeer persistent en zeer bioaccumulerend, zPzB

Gegevensbronnen

: (1) Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>. (4) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzmann et al, *Dermatosen*, 47, 5, 184-189 (1999). (11) TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, kwiecień 2010. (12) TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, kwiecień 2010. (17) Exposure to Thoracic Aerosol in a Prospective Lung Function Study of Cement Production Workers; Noto, H, et al; *Ann. Occup. Hyg*, 2015, Vol. 59, No. 1, 4–24. (5) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003. (13) European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (Europäische Kommission, 2002): http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf. (18) Occurrence of allergic contact dermatitis caused by chromium in cement. A review of epidemiological investigations, Kåre Lervik, Helge Kjuus, NIOH, Oslo, December 2011. (19) ECHA Support Questions and Answers agreed with National Helpdesks. ID 1659, May 2020. <https://echa.europa.eu/es/support/qas-support/qas-agreed-with-national-helpdesks>.
Veiligheidsdocumenten van de leverancier.

WS Steenlijm, 15 kg

Veiligheidsinformatieblad

volgens de REACH-verordening (EC) 1907/2006 zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2020/878

Integrale tekst van de zinnen H en EUH:

Eye Dam. 1	Ernstig oogletsel/oogirritatie, Categorie 1
Skin Irrit. 2	Huidcorrosie/-irritatie, Categorie 2
STOT SE 3	Specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling, Categorie 3, irritatie van de luchtwegen
H315	Veroorzaakt huidirritatie.
H318	Veroorzaakt ernstig oogletsel.
H335	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

Indeling en procedure die is gebruikt voor het vaststellen van de indeling van de mengsels overeenkomstig Verordening (EG) 1272/2008 [CLP]:

Skin Irrit. 2	H315	Berekeningsmethode
Eye Dam. 1	H318	Berekeningsmethode
STOT SE 3	H335	Berekeningsmethode

SDS EU (REACH Annex II)

Deze informatie is gebaseerd op onze huidige kennis en is bedoeld om het product te beschrijven voor de toepassing van gezondheids-, veiligheids-en milieu-aspecten. Het mag dus niet worden opgevat als garantie voor gelijk welke specifieke eigenschap van het product.